Списък на резюмета на избрани научноизследователски публикации

- I. Статии, публикувани в научни списания, реферирани и индексирани в Scopus и/или Web of Science
  - Bozhikin I., Gechev, R., Dentchev, N., Environmental fiscal policy and other instruments for sustainable and efficient municipal solid waste management: a cooperative study of Belgium and Bulgaria. Waste Management, (2017), 65, I-II. ISSN: 0956-053X

Резюме. Статията дискутира различни политически инструменти за устойчиво и ефективно управление на битовите отпадъци, прилагани в Белгия и България. Освен това нашата цел е да разберем кои са фактори за ефективно прилагане на ключовите политически инструменти, които водят до по-ефективно и устойчиво управление на битовите отпадъци. За да постигнем тази цел, ние сравнихме как политическите инструменти за устойчиво и ефективно управление на битовите отпадъци се прилагат в България и Белгия. Избрахме тези две държави поради една ключова причина. България е сред най-малко ефективните държави по устойчиво управление на твърдите битови отпадъци (ТБО) в Европейския съюз (ЕС), за разлика от Белгия, която е сред най-ефективните държави в устойчивото управление на ТБО в ЕС. За да съберем подходяща информация за нашето изследване, проведохме проучване в Белгия и България. Открихме различни пречки за успешното прилагане на някои инструменти в България, за разлика от Белгия, където тези препятствия липсват и политическите инструменти постигат значими резултати в ефективното и устойчиво управление на ТБО. В резултат на това ние изведохме девет фактора за ефективно използване на политическите инструменти, които играят важна роля за по-ефективното и устойчиво управление на битовите отпадъци.

Abstract. The paper elaborates on various policy instruments for sustainable and efficient household waste management applied in Belgium and Bulgaria. Moreover, we aim to find out which are the success factors for effective implementation of important policy instruments that lead to more efficient and sustainable household waste management. To achieve this aim,

we compared how the policy instruments for sustainable and efficient household waste management are implemented in Bulgaria and Belgium. We have chosen these two countries due to one key reason. Bulgaria is amongst the least efficient countries in sustainable municipal solid waste (MSW) management in European Union (EU) as opposed to Belgium, which is amongst the most efficient countries in sustainable MSW management in the EU. To collect proper information for our study, we conducted explorative research in Belgium and Bulgaria. We found out different obstacles for the successful implementation of some policy instruments in Bulgaria as opposed to Belgium where these obstacles are absent and the policy instruments achieve big results in efficient and sustainable MSW management. As a result of that, we outputted nine success factors for the effective use of policy instruments that play an important part in more efficient and sustainable household waste management.

- II. Статии в специализирани индексирани научни списания
- Bozhikin I. & Dentchev, N., Discovering a Wilderness of Regulatory Mechanisms for Corporate Social Responsibility: Literature Review, Economic Alternatives, (2018), issue 2, 145-174; ISSN (print): 1312-7462; ISSN (online): 2367-9409.

Резюме. Принципът на доброволчеството доминира в литературата за корпоративна социална отговорност (КСО). Този принцип обаче не съответства на емпиричните доказателства за ролята на правителствата в областта на КСО. Освен това, много научни статии дискутират различни регулаторни механизми за стимулиране на КСО, използвани от правителството, бизнеса и обществото. Тъй като дебатите за управлението на КСО са разпръснати в различни статии и липсва систематичен анализ, тази статия цели да извърши структуриран преглед на литературата, за да изследва разнообразието от регулаторни механизми, които влияят на КСО. За проучването на тези регулаторни механизми се извърши задълбочен анализ на 186 емпирични статии, публикувани в периода от 2002 г. до 2011 г. Тези статии са избрани от пет списания в областта на КСО. Въз основа на тези 186 емпирични статии (1) открихме 32 различни регулаторни механизма за стимулиране на КСО и насърчаване на устойчивото развитие; и (2) предоставихме различни примери за прилагане на тези механизми, както и анализ на тяхната ефективност. Въз основа на направеното проучване се предлага общо и координирано използване на различни регулаторни механизми в подкрепа на KCO.

Abstract. The principle of voluntarism dominates Corporate Social Responsibility (CSR) literature. However, this principle does not correspond with the empirical evidence of the role of governments in the CSR field. Moreover, studies discuss various regulatory mechanisms to stimulate CSR as used by the government, businesses, and society. Since the debates on CSR governance are dispersed across various articles and lack systematic analysis, this paper adopts a structured literature review to study the variety of regulatory mechanisms that influence CSR. To explore these regulatory mechanisms, we have made an in-depth analysis of 186 practice-based articles published in the period from 2002 to 2011. These articles were selected from five journals in the CSR field. Based on these 186 empirical articles, (1) we detected 32 different regulatory mechanisms for stimulating CSR and promoting sustainable development; and (2) we offer a discussion of various examples of these mechanisms and an analysis of the effectiveness of their implementation. Based on this discussion, we argue in favor of a plethora of various regulatory mechanisms in support of CSR.

2. Божикин, Ив. (2013). Европейският механизъм за стабилност и неговите алтернативи за преодоляване на дълговата криза в еврозоната. Икономически и социални алтернативи, (2013), 1, 128-142; ISSN (print): 1314-6556; ISSN (online): 2534-8965.

Резюме. Статията е посветена на един от възможно най-актуалните за икономиката на Европейския съюз (ЕС) проблеми- европейската дългова криза. В първата част са разгледани обобщено причините за възникване на дълговата криза в еврозоната и историческото изграждане на "защитната стена" в ЕС. Представени са данни за процентното участие на страните в капитала на Европейския механизъм за стабилност (ЕМС). Съпоставени са Европейският инструмент за финансова стабилност (ЕМФС) и ЕМС, с цел посочването на техните основни различия. Във втора та част на разработката е разгледан кредитният капацитет на ЕМС и способността на механизма да се справи с дълговата криза в ЕС. Алтернативите на ЕМС за излизане от дълговата криза, обобщенията и изводите от статията са представени в третата част.

Abstract. This paper is dedicated to the European sovereign debt crisis. The first part summarized the causes of the debt crisis in the euro area and presented the EU "firewall." It is given information about percentage participation in the countries in the capital of the

European Stability Mechanism (ESM). The European Financial Stability Facility (EFSF) is compared with ESM in order to designation their main differences. The second part of the paper is discussed the loan capacity of the ESM and the ability of the mechanism to deal with the debt crisis in the EU. Alternatives of the EMS, summaries and conclusions of the article are presented in the third part.

3. Bozhikin I., (2016). Environmental fiscal policy for sustainable development: a comparative study. Accountancy & Bedrijfskunde, 2, p. 39-51. ISSN: 0770-7142

Резюме. Настоящата статия представя обобщение на дисертация, която се фокусира върху разнообразието от механизми за управление на устойчивостта: фискална политика, регулаторни механизми и организационни форми. Статията посочва, че приноса на дисертацията е свързан с необходимостта от ефективни механизми за управление на устойчивото развитие, особено за корпоративна социална отговорност и устойчиво управление на битовите отпадъци. Следователно комбинациите от фискални, регулаторни и организационни механизми в полза на решаването на социални и екологични въпроси са важни и трябва да бъдат взети под внимание. Статията акцентира върху причините, които правят дисертацията важна и актуална за читателите. Тя разглежда също целите на изследването, изследователските въпроси и методите на изследване на дисертацията. Представени са различните нива на анализ и структурата на дисертацията. В заключение, разработката акцентира върху ползите на дисертацията за учените, политиците и общините, както и за устойчиво развитие.

Abstract. The present paper presents a dissertation summary on a diversity of governance mechanisms for sustainability: fiscal policies, regulatory mechanisms and organizational forms. It points out that a knowledge gap of the dissertation is to have effective governance mechanisms for sustainable development, especially for corporate social responsibility and sustainable household waste management. Therefore, the combinations of fiscal, regulatory and organizational mechanisms in favor of resolving social and environmental issues are important to be taken into account. The paper emphasizes the reasons that make the dissertation and relevant to the readers. The paper discusses the research objectives, research questions and research methods of the dissertation as well. The levels of analysis and structure

of the dissertation are also presented. The paper also elaborates on the conclusions and discussions derived from the four chapters of the dissertation. Finally, the paper provides final remarks of the dissertation and its implementation for future research, policymakers and municipalities as well as for sustainable development.

III. Доклади в научни конференции

 Божикин, Ив., Социалното предприемачество като инструмент за изпълнение на Целите за устойчиво развитие в България, Европейската политика за развитие – предизвикателства и възможности, Българска платформа за международно развитие, 2018, 115-131, ISBN 978-619-7484-03-8.

Резюме. Социалното предприемачество се развива бързо през последните години както в държавите от Европейския съюз (ЕС), така и в останалите страни по света. Това довежда до значително нарастване на научната литература в тази област. Общественият сектор припознава все повече социалното предприемачество като важен инструмент за преодоляване на социалните проблеми на обществото в полза на устойчивото развитие на страната ни. Целта ни в тази статия е да изследваме развитието на социалното предприемачество в България и да анализираме политиките за неговото стимулиране. Дискутирани са възможни допълнителни мерки за стимулиране на социалното предприемачество. За засилване на анализа е направен литературен преглед на 20-те най-цитирани статии, които дискутират правителствената роля в областта на социалното предприемачество в различни страни от ЕС. Най-важните резултати от изследването са изведени и коментирани.

Abstract. Social entrepreneurship has developed rapidly in recent years in the European Union (EU) countries and the rest of the world. This has led to a significant increase in the scientific literature in this area, while the public sector increasingly recognizes social entrepreneurship as a key tool for overcoming social problems in society and strengthening sustainable development. The purpose of this article is to study the development of social entrepreneurship in Bulgaria and to analyze the policies for its stimulation in the country. To achieve this goal, an analysis of Bulgaria's policy in this area has been carried out. Further steps to stimulate social entrepreneurship have been discussed. A literature review of the 20 most cited articles discussing the governmental role in social entrepreneurship across the EU

has been conducted to strengthen the analysis. The most important results of the study are outlined and discussed.

 Божикин, Ив., Политически стратегии за изграждане на кръгова икономика в България, Икономически предизвикателства: Миграция, глобализация, устойчивост, политики, УНСС, 2016, 228-236, ISBN 978-954-644-986-3.

Резюме. Концепцията за кръгова икономика става все по-популярна през последните години. Тази концепция предполага преход от линеен модел към кръгов модел на управление на отпадъците. Кръговият модел на управление на отпадъците, за разлика от линейния модел, възприема отпадъците като ресурс, който може да се използва в процеса на производство. Изграждането на кръгова икономика, изисква внимание върху всички етапи на жизнения цикъл на продукта. Поради това всяка стъпка между добиването на суровините и крайния цикъл на продуктите трябва да се вземе под внимание и различни планове и политики да бъдат разработени и приложени, с цел изграждането на такъв тип икономика. Важно е да се вникне по-дълбоко в същността на идеята на кръгова икономика, да се разбере как тази идея ще се осъществи в Европейския Съюз (ЕС) и какви фискални и икономически политики са необходими в България, за да се изгради кръговата икономика в страната. Ето защо статията 1) разглежда концепцията за изграждане на кръговата икономика; 2) представя пакета от мерки на Европейската Комисия за изграждане на този тип икономика в ЕС; и 3) необходимите политически стратегии за дискутира изграждане на кръгова икономика в България, съобразени с плана на ЕС за кръгова икономика и българската икономическа конюнктура.

Abstract. The concept of a circular economy has become increasingly popular in recent years. This concept implies a transition from a linear model to a circular model of waste management. The circular waste management model, unlike the linear model, perceives waste as a resource that can be used in the production process. Building a circular economy requires attention to all stages of the product life cycle. Therefore, every step between raw material extraction and the final product cycle must be taken into account. Moreover, different plans and policies should be developed and implemented to build this type of economy. It is important to delve deeper into the essence of the idea of a circular economy, to understand how this idea will be implemented in the European Union (EU) and what fiscal and economic

policies are needed in Bulgaria to build a circular economy. Therefore, the article 1) examines the concept of building a circular economy; 2) presents the European Commission's package of measures to build this type of economy in the EU; and 3) discusses the necessary policy strategies for building a circular economy in Bulgaria, in line with the EU circular economy plan and the Bulgarian economic environment.

 Божикин, Ив., Обзор върху дериватите и суапа за кредитно неизпълнение (CDS) и тяхната роля върху финансовата криза, Демокрация, ценности, идентичност, УИ "Паисий Хилендарски", 2012, 207-231. ISBN 978-954-423-755-4.

Резюме. В статията се представят и анализират причините за възникването на финансовата криза в САЩ с цел грешките, които са били допуснати, да не бъдат повторени в бъдеще. Разгледани са процесът на секюритизация, протичал във финансовия сектор на Америка преди спукването на ипотечния балон, и механизмът на създаването на обезпечени със залог дългови облигации (CDO). Основна роля за спукването на ипотечния балон в САЩ, което е довело до фалити на водещи финансови институции, е изиграл суапът за кредитно неизпълнение. Именно затова в разработката се акцентира върху развитието на пазара на деривати, кредитните диривати и суапът за кредитно неизпълнение (CDS). Развитието на пазара на суапове за кредитно неизпълнение е разгледано в два периода. Първият период обхваща годините от възникването на суапа за кредитно неизпълнение до момента на започването на финансовата криза. Вторият период обхваща годините след започването на глобалната финансова криза (2008–2010).

Abstract. The purpose of the article is to present and analyze the causes of the financial crisis in the United States so that the mistakes made are not repeated in the future. Among the issues discussed are the process of securitization that occurred in the U.S., the bursting of the mortgage bubble, as well as the creation mechanism of the collateralized debt obligations (CDO). The main role in the bursting of the mortgage bubble, which led to the bankruptcies of the major financial institution, played the collateralized debt obligations (CDO). This is the reason why this paper focuses on the development of the derivatives, credit derivatives and credit default swap markets. The development of the CDS markets has been studied in two periods. The first one covers the years from the emerg-ing of the credit default swap instruments until the beginning of the financial crisis. The second period covers the years following the start of the financial crisis (2008-2010).

 Божикин, Ив. В търсене на адекватен изход от финансовата икономическа криза. Научни трудове на ФИСН, том 7, 2011, 77-88. ISSN: 1313-227X

Резюме. В статията се прави опит да се очертае процесът и мащабите на финансовата криза, започнала в САЩ в началото на 2007 г., обхванала целия свят и превърнала се в сериозна икономическа рецесия. Реалният сектор понася сериозни загуби, в резултат на което безработицата се увеличава многократно, достигайки нива от около 10% през октомври 2010 г. в България, САЩ и ЕС. А един от основните фактори за икономическия растеж е именно пазарът на труда. Ето защо мерките, свързани с изхода от съвременната икономическа криза, трябва да са насочени към измъкването от "капана" на безработицата, като всяка добра икономическа програма за икономическо стимулиране, към каквато се стремят управляващите правителства, за да преодолеят кризата, трябва да отговаря на определени принципи.

Abstract. This paper attempts to outline the process and scale of the financial crisis, which began in the U.S. in early 2007 and spread worldwide to bring about a serious economic recession. The real sector suffered serious damage resulting in increased unemployment, reaching levels of around 10% in Bulgaria, the U.S., and the EU in October 2010. However, one of the key factors for economic growth is precisely the labor market. Therefore, the measures, related to the outcome of the current economic crisis need to aim towards escaping from the unemployment trap, since any good economic stimulus program, towards which ruling governments strive for to overcome the crisis, must follow certain principles.

 Bozhikin, I., Dentchev, N., Sustainable business models for packaging waste management: a step towards building up a circular economy. Exploring a changing view on organizing value creation: Developing New Business Models, 2017, 77-82, ISSN: 2305-2511

Резюме. Концепцията за кръгова икономика (СЕ) и устойчиво управление на отпадъците става все по-популярна през последните години (Zhu, 1998; Ghisellini,

Сialani and Ulgiati, 2014; Lieder and Rashid, 2015; Ellen Macarthur Foundation, 2015). Поради това целта на нашата статия е да представи двата основни устойчиви бизнес модела за управление на отпадъците от опаковки, прилагани в ЕС, и да открием факторите, при които тези модели могат да се използват оптимално. Ето защо, устойчивият бизнес модел, прилаган в Белгия и този, прилаган в България, са представени и анализирани. За провеждането на нашето изследване използвахме кейс стъди метод (Yin, 2003). Сравнявайки българския и белгийския бизнес модел за управление на отпадъците от опаковки, открихме пречки, които възпрепятстват успешното внедряване на българския бизнес модел, и факторите, които водят до успешното прилагане на белгийския модел. Представени са и няколко предложения за преодоляване на пречките, които ограничават постигането на оптимални резултати за рециклиране на отпадъците от опаковки в България.

Abstract. The concept of a circular economy (CE) and sustainable waste management has become increasingly popular in the recent years (Zhu, 1998; Ghisellini, Cialani and Ulgiati, 2014; Lieder and Rashid, 2015; Ellen Macarthur Foundation, 2015). Hence, our paper aims to present the two main sustainable business models for packaging waste management applied in the EU and to find out the factors under which these models could be used optimally. Therefore, the sustainable business model applied in Belgium, and this one implemented in Bulgaria are presented and analyzed. To conduct our research, we used one case-study method (Yin, 2003). By comparing Bulgarian and Belgium business models for packaging waste management, we found out the obstacles that hinder the successful implementation of the Bulgarian business model and the drivers that lead to the successful application of Belgium one (and optimal recycling results as well). We also present some suggestions for overcoming the obstacles that curb the achievement of efficient and optimal recycling results in Bulgaria.